№ 138. Sobota 16. Czerwca 1860. Rok wydania 50.

# GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*



PRZEGLĄD.



## Monarchya Austryacka.

### Rzecz urzędowa.

Gmina *Dunajów* w obwodzie brzeżańskim zapewniła dla nauczyciela przy szkole w Dunajowie następujące składki:

1. Przeznaczyła każdoczesnemu nauczycielowi płacić roczną kwotę sto czterdzieści (140) zł. w. a. gotówką częścią z procentów obligacyi przeznaczonej na szkołę, częścią rozłożeniem brakującej kwoty na pojedyńczych członków gminy do zapłacenia nauczycielowi.

2. Izraelicy mieszkańce tamtejsi obowiązali się płacić nauczycielowi rocznie pietnaście (15) zł. w. a.

3. Na opędzenie wydatków za posługę szkolną przeznaczyła rzeczona gmina roczną kwotę 12 zł. 60 c. w. a.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

### Sprawy krajowe.

**Lwów**, 15. czerwca. Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Karol Ludwik ofiarował na fundusz katolickiego stowarzyszenia czeladzi we Lwowie kwotę 100 zł. w. a.

(Rozporządzenia cesarskie w lombardo-weneckiem.)

**Wiedeń**, 13. czerwca. Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* ogłasza w urzędowej części następujące rozporządzenie cesarskie z 31. maja 1860:

„Postanowiłem po zasięgnięciu rady Moich ministrów i wysłuchaniu Mojej rady państwa upoważnić lombardo-wenecką kongregacyę centralną:

1) We wszystkich sprawach spornych, które kongregacye prowincyonalne rozstrzygają w pierwszej instancyi, wyrokować w drugiej instancyi.

Jeśli zaś strony interesowane w takich procesach należą do rozmaitych prowincyi, ma centralna kongregacya rozstrzygać w pierwszej instancyi.

2) Wydawać uchwały w innych sprawach administracyi, które z porządku rzeczy wchodzą w zakres działalności kongregacyi prowincyonalnych ale przekraczają granicę ich prawnej prerogatywy, jako też we wszystkich sprawach administracyi publicznej, w których kongregacya centralna na mocy patentu z 24. kwietnia 1815 i Mego rozporządzenia z 2. listopada 1856 miała dotąd tylko głos doradczy.

Wykluczone są z tego sprawy administracyjne, które łączą się z prawami państwa lub też zostają w związku z przedmiotami, nienależącemi do zakresu kongregacyi centralnej. Również zastrzega się administracyi państwa potwierdzanie rocznych budżetów i rachunków funduszu krajowego.

3) Wydawać bezpośrednio uchwały swoje z podpisem swego prezydenta.

Przy swoich wyrokach ma kongregacya centralna trzymać się ściśle istniejących przepisów.

Przeciw wyrokom kongregacyi centralnej można zanosić rekurs do przynależnych ministeryów podług postanowienia Mego z 27. października 1859.

Zresztą mają pozostać w mocy obowiązującej postanowienia patentu z 24. kwietnia 1815 i Mego rozporządzenia z 2. listopada 1856, osobliwie też §§. 25. i 26. rzeczonego patentu, o ile odnoszą się do nakładania podatków, wydawania ustaw lub norm powszechnych i prawnego ich wykładu.

Memu ministrowi spraw wewnętrznych polecam wykonać to rozporządzenie.

Schoenbrunn, 31. maja 1860.

**Franciszek Józef** r. w."

Dalej zawiera *Gazeta wiedeńska* następujące rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 9. czerwca 1860:

„Na mocy najwyższego postanowienia z 31. maja 1860, upoważnia się prowincyalne kongregacye lombardo-weneckiego królestwa, z ścisłem zachowaniem odnośnych ustaw i przepisów przyzwalać na wniosek rad komunalnych jako też przełożonych wszelkich zakładów, które zostają pod opieką kongregacyi prowincyonalnych a nie pobierają zapomogi z funduszu krajowego:

*a)* zależącym od nich urzędnikom i sługom honorarya i zapomogi aż do kwoty stu złotych, jako też zaliczki na pensye nie przechodzące rocznie tysiąc złotych, a

*b)* pensye, prowizye, płace kwiescentów, odprawne, dodatki na wychowanie i inne należytości normalne urzędnikom i sługom, których mianowały same lub podlegające im gminy i zakłady, jakoteż wdowom i sierotom tych urzędników.

Hrabia *Gołuchowski* r. w."

— Ogłoszone dziś rozporządzenie cesarskie — pisze *Gazeta wiedeńska* — uczyniło zadość gorącemu życzeniu ludności lombardo-weneckiego królestwa i w dowód wspaniałomyślnych zamiarów Jego Mości Cesarza nastąpiła co do stanowiska kongregacyi centralnej stanowcza zmiana, która jednak nienarusza wcale podstaw tych szanowanych od wieku i doświadczonych instytucyi, na jakich opiera się wewnętrzne prawodawstwo tego koronnego kraju.

Kongregacye prowincyonalne były już teraz powołane, rozstrzygać w pierwszej instancyi sprawy administracyi gmin, dobroczynności publicznej i szpitalów, budowli lądowych i wodnych, jako też sprawy wypuszczania w dzierżawę i poboru stałych podatków, jak również administrować samodzielnie wszystkie te gałęzie polityczne w granicach kompetencyi dawnych guberniów; zaś kongregacya centralna miała w rzeczonych sprawach publicznych jako też co do administracyi funduszu krajowego i zakładów krajowych i stosownego podziału ciężarów wojskowych tylko doradczy głos przy boku Namiestnictwa, posiadającego obszerniejsze prerogatywy w tym względzie.

Otoż Jego Ces. Mość nadał teraz kongregacyi centralnej wyższe prawo decyzyi i zupełną autonomię w administracyi spraw krajowych, zastrzegając rządowi tylko wpływ najwyższy, jaki musi bezwarunkowo pozostać przy nim tak dla dobra całego państwa jako też samej ludności lombardo-weneckiej.

Te upoważnienia stanowią zatem obok przyznanego już kongregacyi prawa petycyi i doradczego udziału w organicznych i prawodawczych kwestyach kraju wielce szacowne prerogatywy i dozwalają kongregacyi centralnej przyczyniać się znacznie do podniesienia duchowej i materyalnej pomyślności kraju.

Tym sposobem więc pozbędą się władze rządowe w kraju znacznej części swych dotychczasowych urzędów i przeto będą mogły zredukować stosownie stan swoich urzędników, a zarazem nastąpi znaczne przyspieszenie toku spraw bez obarczenia większą pracą członków lombardo-weneckiej reprezentacyi krajowej, gdyż przeciwnie uwalnia ją połączony z najwyższem rozporządzeniem dekret ministeryalny od licznych spraw pod względem wymiaru należytości urzędników komunalnych i krajowych.

## Hiszpania.

(Traktat pokoju marokański.)

*Monitor* ogłosił traktat pokoju między Cesarzem marokańskim i korona hiszpańską, następującej treści:

„Mocą niniejszego dokumentu stanęła między obydwoma pełnomocnikami, D. Louis Garcia y Miguel, jenerałem-porucznikiem armii afrykańskiej i D. Tomaszem de Lignes y Bardaji, major domem Królowej z jednej — a rzecznikiem el Sid Mohammed el Jetil i szefem garnizonu z Tanger, el Sid el Hadż Ajmat Chabli ben Abd el Melk z drugiej strony — następująca ugoda:

Art. 1. opiewa, że między Królową hiszpańską a Królem marokańskim panować będą wiecznie pokój i zgoda. Ażeby usunąć przyczyny, co i tą razą wywołały wojnę, zezwala Cesarz marokański artykułem 3., terytoryum należące do jurysdykcyi hiszpańskiej dzielnicy Ceuta, w następujący rozszerzyć sposób. Cesarz marokański odstępuje Królowej hiszpańskiej terytoryum od morza, oraz wzgórza wzdłuż Sierra Bullones aż do wąwozu Anghera. Dla zabezpieczenia zaś granicy, co poczynając się od wschodniej kończyny zatoki Handaz-Bahma ciągnie się w półkole aż do zatoki księcia Alfonsa (Uad-Aniat), na południe od miasta Ceuta, ma być założony neutralny obóz.

Art 4. ustanawia, ażeby inżynierowie marokańscy zajęli się jak najspieszniej wytknięciem granic. Jurysdykcya zaś hiszpańska zaraz ma być zaprowadzoną, podczas gdy na neutralnym terytoryum, przyznanem miastom Ceuta i Melilla, by zapobiedz napadom plemion, ustanowiony ma być gubernator z regularnem wojskiem.

Art. 7. Wolno Hiszpanii, gdzie tego uzna potrzebę, budować twierdze i fortyfikacye, a władzom marokańskim nie wolno się temu sprzeciwiać.

W artykule 8. obowiązuje się Cesarz marokański odstąpić Hiszpanom na oceanie przy małem Santa Cruz. potrzebne miejsce do założenia rybackiej stacyi, jaką posiadała dawniej w tem miejscu Hiszpania. Postanawia dalej ten sam artykuł, że Jego marokańska Mość wypłacić ma Jego katolickiej Mości tytułem wynagrodzenia wojennego 20 milionów piastrów, t. j. 400 milionów realów. Suma ta wypłaconą ma być upoważnionej do jej odebrania przez Królowę hiszpańską osobie w jednym z portów Cesarza marokańskiego w 4 ratach: 100 milionów realów 1. czerwca, 100 milionów 29. sierpnia, 100 milionów 29. października a resztę 100 milionów 28. grudnia b. r. Jeżeli Cesarz marokański sumy te złoży prędzej, armia hiszpańska opuści bezzwłocznie Tetuan i powiat tetuański; aż do zapłacenia jednak tej sumy miasto i dawny paszalik tetuański pozostają w posiadaniu Hiszpanów.

Art. 10. pozwala misyonarzom hiszpańskim założyć w Fez dom misyonarski i dopełniać w całym kraju świętej swej misyi. Jeżeli Hiszpanie opuszczą Tetuan, wolno im będzie podług artykułu 11. prócz hiszpańskiego konzulatu wybudować także kościoł, gdzie odprawiane będą msze za poległych Hiszpanów. Kościoł, dom misyonarski i cmentarz hiszpańskie doznawać będą szczególnej opieki.

Art. 12. postanawia „że, aby uniknąć zajść, zamieszkiwać ma w Tetuanie lub jakiem innem przez Królowę hiszpańską oznaczonem mieście reprezentant rządu hiszpańskiego."

Podług art. 13 zawarta ma być w krótkim czasie ugoda handlowa; nim to nastąpi, pozwala

Art. 15 Hiszpanom wywozić drzewo, chyba że wywóz drzewa wszystkim narodom zostanie wzbroniony, lecz i wtedy szanować się będą przyznane Hiszpanom r. 1799 koncesye.

Art. 16 nakoniec zawiera postanowienie, że więźnie z jednej i drugiej strony mają być uwolnieni i stosownym władzom wydani.

Ugoda ta, sporządzona na cztery ręce w języku hiszpańskim i arabskim została w Tetuanie przez pełnomocników podpisaną i pieczęciami zaopatrzoną dnia 26. kwietnia 1860. (4 Chwal. 1266 hedżyry)."

## Anglia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)

**Londyn**, 10. czerwca. Na wczorajszej recepcyi w pałacu Buckingham przedstawiał lord John Russell Jej Mości Królowej nowego posła z Haity.

— Wczoraj po południu o godzinie 2. przedsięwziął „Great Eastern" z Southamptonu ostatnią swoją próbę żeglugi przed odjazdem do Nowego Jorku.

(Posiedzenie parlamentu z d. 8. czerwca.)

W *izbie wyższej* zawezwał lord Brougham lorda Granville z zapytaniem, co też prawda o bombardowaniu Palermu, luboć, dodał, że nie spodziewa się odpowiedzi. Na to lord Granville odpowiada, że nie nadeszły żadne urzędowe doniesienia, a chociażby i były, nie jest w zwyczaju odpowiadać na pytanie tyczące się zewnętrznej polityki, jeżeliby interpelacya nie była w poprzód zapowiedziana. Lord Stanhope proponował przedłożenie depeszy lub wyciągu z depeszy ministra spraw zewnętrznych, która reguluje dyplomatyczne stosunki z kuryą rzymską od czasu odwołania z Florencyi poselstwa angielskiego. System utrzymywania dyplomatycznych stosunków z Rzymem za pośrednictwem samego tylko ajenta spraw zagranicznych nie zdaje mu się być godnym zalecenia, mianowicie dla tego, że taki ajent ma nadto porządne stanowisko, aby mógł godnie wystąpić obok reprezentantów Francyi i innych mocarstw. W teraźniejszym składzie spraw włoskich jest rzeczą wielkiej wagi, by Anglia w ten sposób w Rzymie była reprezentowaną, ażeby mogła tam utrzymać powagę swoją. Tak, jak teraz rzeczy stoją, nie może Anglia przyjmować duchownego za reprezentanta papieskiego, a że Papież nikogo ze stanu świeckiego wysyłać nie chce, więc nie może być żaden poseł papieski akredytowanym przy dworze angielskim. W podobnem położeniu są i inne mocarstwa, lecz to nie wstrzymało ich od wysyłania zastępców swoich u dworu papieskiego. Trudno więc pojąć, dlaczegoby Anglia nie miała pójść za ich przykładem. Lord Wodehouse odpowiedział, że obecna chwila nie zdaje mu się być stosowna zaprowadzać poselstwo w Rzymie. Co dla Anglii potrzeba w Rzymie, to pan Odo Russell zręcznie załatwi, i nie ma potrzeby zmieniać systemu. Jeżeliby zaś kurya rzymska sama oświadczyła się z życzeniem, by Anglia wysłała posła do Rzymu, tedy nie widzi przyczyny dlaczegoby Anglia nie miała zadosyć uczynić temu żądaniu. Lord Malmesbury i lord Normanby byli tego samego zdania co lord Stanhope, na którego propozycye w końcu zezwolono. Lord Malmesbury zaleca szlachetnemu i uczonemu lordowi, oraz izbie całej w ogólności konieczność większej ostrożności w sądzeniu o sprawach włoskich. Jeżeli się bowiem gani króla Neapolu z powodu wyrządzonej bombardowaniem straty w ludziach (depesza gazety *Independance* mówi, że nikt nie zginął) wywołuje się tem samem odpowiedź, że król Wiktor Emanuel w r. 1849 bombardował także Genuę, gdy ją tenże sam Garibaldi przemocą zajął. Broń Boże, nie myślę bronić aktu, chcę tylko okazać, że na płoche uwagi bywają cierpkie odpowiedzi i trudności, któreby mogły mieć większe jeszcze znaczenie. — Książę Sommerset oświadczył w odpowiedzi na zapytanie lorda Dungannen, że prawda, że od początku roku wiela robotników oddalonych zostało z warsztatu okrętów w Portsmouth. Zaś co do pogłoski, jakoby ci oddaleni robotnicy poszli na zarobek do Cherbourga i do innych francuskich portów, uważa ją za zupełnie zmyśloną. Mówiono mu nawet, że władze francuskie zamiast zamawiać do Cherbourga osobnych robotników niedawno sami 400 ludzi ztamtąd oddalili. Bil względem udzielenia koncesyi na gospody i wyszynki winne przeszedł w komitecie.

W *izbie niższej* oświadczył lord J. Russell na zapytanie, że niestety prawda, że handel niewolnikami na wyspie Kubie nie ustaje i że ilość dowożonych rocznie niewolników wynosi 30 — 40.000. Lord E. Paget odpowiedział na zapytanie względem Cherbourga, że sprzeciwia to się przepisom władz francuskich używać Anglików w Cherbourgu do budowania okrętów. Także i płaca dzienna francuska jest mniejsza niżli po warsztatach angielskich.

## Francya.

(Komisya likwidacyjna sardyńska.)

**Paryż**, 10. czerwca. Stan zdrowia księcia Hieronima pogorszył się znowu.

— Poseł sardyński na dworze francuskim, kawaler Nigra, ma wyjechać w poniedziałek do Fontainebleau, gdzie zabawi tydzień cały jako gość cesarski. Przedstawiał on już ministrowi finansów panu Magne, komisarzów rządu sardyńskiego: hrabiego Nomis de Pollone, barona Roussi de Sales i kawalera Mancaldi, mianowanych do uregulowania długu państwa. W kwestyi tej pisze *Journal des Débats*:

„Dług państwa sardyńskiego dochodzi obecnie do 800 mil. franków, ile więc z tego długu ma przyjąć na siebie Francya za Sabaudyę i Nissę? I na jakiej podstawie ma się to obliczyć? Jeźliby chciano obliczać podług ilości mieszkańców, wypadłoby na Francyę około 100 milionów, bo obydwie te prowincye stanowią siódmą część mieszkańców królestwa; rzecz ta więc godną jest zastanowienia. Komisya wybrana do zbadania tej kwestyi rozpocząć ma swe obrady, skoro Francya wejdzie w posiadanie tych prowincyi, co nastąpi po zatwierdzeniu przez senat traktatu z 24. marca, a senat kroku tego zapewne zwlekać nie będzie. Rząd sardyński mianował już swych komisarzów. Są nimi p. Pollone, który już w r. 1854 podczas wielkiej wystawy wysłany był do Paryża jako reprezentant rządu sardyńskiego, a który jest już w Paryżu — następnie panowie Roussi de Sales i kawaler Mancaldi. P. Mancaldi jest jeneralnym sekretarzem w wydziale długu sardyńskiego i ma sławę zdolnego administratora, — p. Roussi był długi czas sekretarzem legacyi. Rząd francuski wybrał radcę stanu p. Vuetry, który pomimo że młody, znany jest ze swych zdolności. Wybór więc komisarzów wypadł bardzo szczęśliwie."

## Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Wojska na pograniczu papiezkiem. — Flota francuska. — Konwencya palermitańska.)

**Turyn**, 6. czerwca. Turyński korespondent do gazety *Times* donosi z dnia 5go b. m., że w Genuy przysposabiają się cale otwarcie do drugiej wielkiej expedycyi na Sycylię; najęto już 4 parowce i zbierają się publicznie składki na pokrycie kosztów. La Farina odpłynął już do Sycylii. Sądzą w Turynie, że Garibaldi złoży w jego ręce rząd cywilny Palermu, a pole bitwy przeniesie w inne strony wyspy, lub może na ląd państwa neapolitańskiego. La Farina, wielki przyjaciel Cavoura, ma mieć polecenie czuwać nad tem, ażeby ci, co otaczają Garibaldego, nie nakłaniali go do kroków w duchu Mazziniego.

— Dziennik *Lombardia* sam przyznaje teraz, że żołnierze lombardzcy przechodzą do Austryi, lecz nie radzi wytaczać tę sprawę w izbie. Ten sam dziennik oświadcza, że wszystko, co mówią o zmianie w ministeryum, kłamstwo. *Cittadino d' Asti* twier-

dzi, że mianowanie jeneralnego konzula francuskiego w Florencyi utoruje droge przyszłemu oderwaniu Toskanii. W Bibola i Posara uwieziono plebanów. Także z Modeny donoszą o uwięzieniu jednego z duchownych, któremu włożono nawet kajdany.

**Rzym**, 6. czerwca. Depesza marsylska, czerpiąc swe wiadomości z listów rzymskich z dnia 5go b. m., donosi, że Garibaldziści mają zagrażać znowu granicom państwa kościelnego, a jenerał Lamoricière wysłał swe wojska w miejsca, gdzie można się spodziewać napadu powstańców.

— Z Tulonu odpłynęły znowu cztery francuskie okręta wojenne na wody neapolitańskie, przezco podwyższy się liczba francuskich okrętów wojennych na wodach sycylijskich na 8, a podług innych na 11.

(Neapol.) Depesza telegraficzna *Monitora* z Cagliari dnia 9go b. m. donosi:

„Dnia 6go podpisano konwencyę zawartą między królewskimi komisarzami neapolitańskimi i Garibaldim. 18.000 Neapolitanów opuściło z bronią w ręku swe pozycye i obozują na wybrzeżu portowem, oczekując przewozu. Cytadela ma być oddaną Garibaldemu jak tylko odpłynie wojsko i nastąpi wymiana więźniów.“

Druga depesza *Monitora* z Neapolu z dnia 10go b. m. takiej jest treści:

„Wojska królewskie opuszczą Palermo do 11. czerwca, tymczasem poczynają wracać napowrót ku Castellamare i Gaeta, te zaś, co pozostaną w Sycylii, skoncentrować się mają w Messynie, Syrakuzie i Agosta.“

## Rosya.

(Kolonizacya amurska. — Nowy okręt.)

**Petersburg**, 1. czerwca. Rozgłaszają, że los nowej kolonizacyi nad Amurem zachwiał się mocno, i że rząd postanowił zaniechać osiedlanie tych okolic. Wszystko to bajki, pisze korespondent petersburski do *Schl. Ztg.* Nietylko bowiem że nowe gotują się przesiedlenia, i ukazy względem organizacyi właśnie są wydane, ale proste zastanowienie przekona każdego, że Rosya choćby z największemi ofiarami musi koniecznie trzymać silne stanowisko nad Cichym oceanem, zatem i sam gościniec do niego, t. j. Amur, jeżeli nie chce całkiem pozbawić się podstawy w swej polityce wschodnio-azyatyckiej. Pogłoskę tę zrodziło to, że jenerał Murawiew nie miał chęci powrócić na swoje stanowisko. Ważna jest przeto, że jenerał-major Korsakow, który dowodzi wojskiem w Syberyi wschodniej, został mianowany adjunktem jenerał-gubernatora, którego podczas niebytności zastępować będzie. Równocześnie jenerał-major Jukowski został mianowany wojskowym gubernatorem prowincyi zabajkalskiej. — Śród niezmiernego natłoku odbyło się wczoraj spuszczenie z warsztatu nowego śrubowego okrętu liniowego „Cesarz Mikołaj“. Cesarz, wielki książę Konstanty i cała familia cesarska znajdowali się na tej uroczystości, ceremonia się odbyła bardzo szczęśliwie i bez żadnego przypadku. Okręt ten jest największym z wojennej marynarki rosyjskiej i pójdzie do Kronsztadu, by się zaopatrzył w maszyny i w uzbrojenie.

## Azya.

(Reformy w Persyi.)

**Teheran**, 12go kwietnia. Szach zaprowadził w zarządzie administracyi niektóre znaczne zmiany. Nakazał guberatorom prowincyi, ażeby w święto (?) *norus* nie składano ani jemu ani jego dygnitarzom upominków znanych pod imieniem *szahi ashiefi*, bo okazało się, że mieszkańcy do tych darów przyczyniać się musieli w dwój- lub trójnasób. Zniósł także zwyczaj składania przez mieszkańców ofiar przejeżdżającemu szachowi lub innym znakomitym osobom. Podatki wybierać będą już nie gubernatorowie, ale ustanowieni do tego umyślni urzędnicy. Gubernatorowie pobierać będą stałą płacę, natomiast uwolnieni będą od taxy, którą płacić musieli rządowi za swe mianowanie, a która potem spadała zwykle na mieszkańców. Ostatnie rozporządzenia przeprowadzają się z całą usilnością. Wuj samego Szacha starając się o gubernatorstwo prowincyi Guilan przyrzekł złożyć za to w darze 30.000 tomanów i 18.000 złożył w zadatek. Lecz że znany on sam jak i jeden z braci jego z chciwości i zdzierstwa, nie otrzymał posady; zwrócono mu więc, rzecz niesłychana w Persyi, złożone za to pieniądze, i urząd otrzymał kto inny, a lepszej sławy. Tak donosi *Monitor*.

## Doniesienia z ostatniej poczty.

**Paryż**, 13. czerwca. Dzisiejsza *Patrie* donosi, że cała flota neapolitańska została uzbrojona, ażeby krążyć na wodach sycylijskich.

Senat potwierdził wczoraj uchwałą swoją wcielenie Sabaudyi i Nissy.

**Londyn**, 13. czerwca. Jak utrzymuje dzisiejsza *Times* zjadą z księciem Rejentem monarchowie Bawaryi, Wirtembergu, Badenu i Darmsztadu do Baden-Baden na „kongres,“ który zaproponował Król bawarski dla uchylenia trudności, dzielących państwa związkowe na dwa obozy.

Na wczorajszem posiedzeniu *izby niższej* odpowiedział lord *Palmerston* na zapytanie *Sheridana*, że Austrya odmówiła interwencyi na rzecz Króla neapolitańskiego, i zdaje się, że Cesarz Napoleon tak samo odpowiedział.

**Turyn**, 13. czerwca. W Salernie i Celenzie zaszły demonstracye polityczne. W Abruzzach wszczęły się zaburzenia w kilku miejscach, ale władze przytłumiły je natychmiast.

Senator Laity przybędzie dziś w charakterze pełnomocnika rządu francuskiego do Chambery, a jutro zajmie Sabaudyę w posiadanie. Zwykła załoga i żandarmerya nadeszły już. — Biskup z Piacency powołany został do Turynu, by zdał sprawę z swego postępowania w ostatnich czasach.

Król podpisał przedwczoraj traktat odstąpienia. Rząd mianował do oddania odstąpionych prowincyi dwóch komisarzów, a mianowicie: dla Nissy pana Pirisoli a dla Sabaudyi pana Bianchi di Castagne. Oddanie nastąpi we czwartek.

Król i Mamiani byli 10. b. m. na przedstawieniu teatralnem pana Rossi na rzecz powstania sycylijskiego. — Pana Castiglię miał wysłać Garibaldi w ważnej misyi do Malty.

**Medyolan**, 13. czerwca. Wczoraj, w chwili odjazdu marszałka Vaillant występywały w paradzie gwardya narodowa i załoga.

**Neapol**, 12. czerwca. Marynarka neapolitańska zabrała dwa parapływy z wojskiem i amunicya. W samym Neapolu spokojnie.

**Malta**, 9. czerwca. Angielska flota pod rozkazami admirała Martin odpłynie do zatoki Besika.

**Berlin**, 13. czerwca. Książę Rejent odjeżdża dziś wieczorem o godzinie $6\frac{1}{2}$ z swoim marszałkiem dworu i świtą wojskową do Baden-Baden. Król hanowerski przyjechał tu dziś zrana i miał kilkogodzinną konferencyę z Księciem Rejentem, a wieczorem odjeżdża z powrotem do Hanoweru.

**Wiesbaden**, 13. czerwca. Izba deputowanych przyjęła na dzisiejszem posiedzeniu wniosek wydziału tej treści: że sejm związkowy przekroczył w sprawie kurheskiej kompetencyę, i przeto wypada rządowi postarać się o to, ażeby nowa konstytucya heska nie otrzymała gwarancyi związku, i żeby przywrócona została konstytucya z roku 1831.

**Konstantynopol**, 6. czerwca (na Marsylię). Nowa nota rosyjska przedstawia zażalenia chrześcian w Turcyi.

### Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15 czerwca.

Hotel rosyjski: Hr. Rej Władysław, z Dobropola. — Mysłowski Józef, z Dzwiniacza. — Albinowski Fran., z Kolędzian. — Niezabitowski Napoleon, z Nakła. — Hr. Dunin Borkowski Alex., z Winniczek. — Hohendorf Kalixt, z Szutrominiec. — Mysłowski Kaj., z Dzwiniacza. — Bako de Hette Karol i Kalinowicz Tom. c. k. rotmistrz, z Monasterzysk. — Kownacki Ant. c. k. porucznik, z Czernicy. — Niezabitowski Lub. c. k. podporucznik, z Szutromieniec.

Hotel europejski: Osmulski Władysław, z Władypola. — Kęszycki Józef, z Dzwiniaczki. — Stankiewicz Leon. c. k. major, z Wiednia.

Hotel Langa: Horwat c. k. major, z Manasterzysk. — Gontard Hen., z Gródka. — Rossmann Eug., c. k. rotmistrz i Gamisch Kam c. k. porucz., z Manasterzysk. — Schloysnik c. k. podporucznik, z Gródka.

Hotel angielski: Zarzycki Tyt., z Chotylubia. — Br. Brunicki Ludwik, z Michałówki. — Nahlik Fran. c. k. pens. major, z Tarnopola.

Hotel krakowski: Łodyński Hier., z Milatyna. — Nikorowicz Mik., z Ulwowka — Nowogrodzki Karol c. k. lekarz i Rittenweit Leop. c. k. podporucznik, z Wiednia.

Zajazd podolski: Jezierski Jul., z Holubia.

### Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. czerwca.

PP. Br. Czechowicz Nap., do Pilipcza. — Mikołajewicz Kasp., do Krakowa. Michalewski Ant., do Niedzielisk. — Małachowski Józ., do Toustoługa. — Wybranowski Leon, do Drohiczówki. — Wołańscy Wład., Fran. i Wik., do Rzepiniec. — Chwalibóg Jan, do Lipowiec.

### Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

*Dnia 14. czerwca.*

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. god. zrana | 327.07 | + 14 8 | 87.8 | południowy sł. | pochmurno |
| 2. god. po poł. | 325.42 | + 21 2 | 64.5 | południowy „ | deszcz |
| 10. god. wiecz. | 325 23 | + 15 6 | 83 7 | połud.-wsch. „ | pochmurno |

Ilość deszczu 0.‴68.

### T E A T R.

*Dziś* w teatrze niemieckim: „**Saltarello**,“ komiczny balet w 1 akcie; pierwszy oddział baletu: „**Die verwandelten Weiber**“, i drugi akt opery „**Belizaryusz.**“

### T e r m i n a

*sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.*

Dnia 18. czerwca: Wydzierzawienie dochodów miejskich w Starym mieście. — Sprzedaż realności nr. 318-335 w Tarnopolu a realności nr. 434 w Sadogurze. — Licytacya na dostarczenie różnych potrzeb dla stacyi wojskowej w Drohowyżu we Lwowie. — Sprzedaż zafantowanych rzeczy Cieniewicza w Bolechowie.

Dnia 20. czerwca: Sprzedaż realności nr. $125^{3}/_{4}$ w Czerniowcach. — Wydzierzawienie traktyerni na dworcu kolei żelaznej w Przemyślu za pomocą ofert w Wiedniu.

Dnia 21 czerwca: Sprzedaż sumy ciążącej na dobrach Szeptyce we Lwowie.

Dnia 25. czerwca: Sprzedaż realności nr. 22-23-24 w Haliczu.

Dnia 26. czerwca: Sprzedaż realności nr. 464 w Czerniowcach.

Dnia 27. czerwca: Sprzedaż realności nr. 215 i 216¼ w Stanisławowie. — Licytacya na wybudowanie szpitalu wojskowego za pomocą ofert w Radowcach. — Sprzedaż potażu za pomocą ofert w Czerniowcach.

Dnia 28. czerwca: Sprzedaż realności nr. 579¾ we Lwowie a realność nr. 315 w Kołomyi. Sprzedaż dóbr Prusinów we Lwowie.

## Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15 czerwca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 69 50 Metaliki po 5% za 100 zł. 79 40; po 4½% za 100 zł. —.— ; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.— ; Węgier —.—; Galicyi —.— ; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 862 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 187.60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

**Listy zastawne.** Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

**Wexlowy.** Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 109 75. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 127 50. Medyolan ez 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

**Kurs złota.** Dukaty ces. mennicze 6 3 dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—. półkorony —.—.

## Kurs lwowski.

Dnia 15. czerwca.

| | | gotówką zł. | gotówką c. | towarem zł. | towarem c. |
|---|---|---|---|---|---|
| Dukat holenderski | wal. austr. | 5 | 95 | 6 | 2 |
| Dukat cesarski | „ „ | 5 | 97 | 6 | 5 |
| Półimperyał zł. rosyjski | „ „ | 10 | 33 | 10 | 59 |
| Rubel srebrny rosyjski | „ „ | 1 | 99 | 2 | 2 |
| Talar pruski | „ „ | 1 | 93 | 1 | 97 |
| Polski kurant i pięciozłotówka | „ „ | — | — | — | |
| Galicyj. listy zastawne za 100 złr. | bez kuponów | 84 | 40 | 85 | 40 |
| Galicyjskie obligacye indemnizacyjne | bez kuponów | 71 | 58 | 72 | 3[illegible] |
| 5% Pożyczka narodowa | bez kuponów | 78 | 83 | 79 | 58 |

## Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. czerwca.

### 1. Dług publiczny.

| A. Państwa. | pien. | towar. |
|---|---|---|
| W austr. wal. po 5% | 65.75 | 66 — |
| Z pożyczki narod. po 5% | 79 60 | 79.80 |
| Z r. 1851, ser. B. po 5% | 97.— | 98 — |
| Metaliki po 5% | 69 75 | 69 90 |
| dtto. „ 4½% | 61.60 | 61 80 |
| dtto. „ 4% | 55 — | 55 50 |
| dtto. „ 3% | 41.50 | 42 — |
| dtto. „ 2½% | 35.50 | 35.75 |
| dtto. „ 1% | 13 80 | 14.— |
| Przez. do wylos. z r. 1839 | 126 25 | 126.75 |
| „ 1854 | 99 50 | 99.75 |
| Renty Como po 42 lir. aus. | 15.50 | 15 75 |
| Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5% | —.— | 66.— |
| „ 4½% | —.— | 58.— |
| „ 4% | —.— | 53 — |
| Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½% | —.— | 46. |
| „ 3% | —.— | 58.— |
| „ 2½% | —.— | 56.— |
| „ 2¼% | —.— | 50.— |
| „ 2% | —.— | 45 — |
| „ 1¾% | —.— | 39.— |
| dtto. z procent za granicą „ 5% | —.— | 66.— |
| „ 4½% | —.— | 58.— |
| „ 4% | —.— | 53.— |

| B. Krajów koronnych | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi | 92.75 | 93.50 |
| Węgier | 73 75 | 74.25 |
| Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii | 71 50 | 72.50 |
| Galicyi | 71 50 | 72.— |
| Bukowiny | 69 50 | 70 — |
| Siedmiogrodu | 69.50 | 69.75 |
| innych krajów kor. | 89.— | 93 — |
| Z klauz. los r. 1867 | —.— | —.— |
| Lom. wen. poż. z r. 1850 | —.— | — |
| Wen. pożyczka z r. 1859 | 80.75 | 81.— |

| | pien. | towar |
|---|---|---|
| Dług Tyrolu po 5% | —.— | 66.— |
| „ 4% | —.— | 53.— |
| „ 3½% | —.— | 46.— |
| Dług Salcburga „ 3% | —.— | 38.50 |
| „ 2½% | —.— | 32.50 |
| Dług Krainy „ 2% | —.— | 26.50 |
| „ 1¾% | —.— | 22.50 |

### 2. Stan oblig. domestykaln.

| | | |
|---|---|---|
| po 3% za 100 zł. | —.— | —.— |
| „ 2½% za 100 zł. | —.— | —.— |
| „ 2¼% za 100 zł. | —.— | —.— |
| „ 2% za 100 zł. | —.— | —.— |
| „ 1¾% za 100 zł. | —.— | —.— |

### 3. Akcye.

| | | |
|---|---|---|
| Banku nar. | 861 — | 863 |
| Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. | 187 — | 187 20 |
| Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł. | 5[illegible]6 — | [illegible] 8 |
| Półn. kolei po 1000 zł. m.k. | 1870 — | 1872 |
| Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. | 267 — | 267 50 |
| Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. | 191 75 | 192 — |
| Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. | 131 50 | 132 — |
| Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty | 126.— | 126.— |
| Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%) | 156 50 | 157 — |
| Kol. Karola Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 80 zł. (50%) | 131 75 | 132.— |
| Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. | 24.— | 26.— |
| dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. | 55.— | 60.— |
| Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k. | 640.— | 660.— |
| Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. | —.— | —.— |
| z wpłatą 60 zł. (30%) | —.— | —.— |
| Kol. Bern. Ross. po 200 zł. | —.— | —.— |
| dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. | —.— | 200.— |

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. | —.— | 116.— |
| Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. | 438.— | 440.— |
| Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. | 185.— | 200.— |
| Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. | 390.— | 400.— |
| Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. | 340.— | 350.— |
| Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. | —.— | —.— |

### 4. Listy zastawne.

| | | |
|---|---|---|
| Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% | 100 — | 101 — |
| 10 „ 5% | 97 50 | 98 — |
| przeznacz. do los. po 5% | 93 — | 93 50 |
| Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł. | 100 — | —.— |
| przez. do los. po 5% | 88.9 | 89 — |
| Gal. Tow. kred. po 4% | 83.50 | 84.50 |

### 5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

| | | |
|---|---|---|
| Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. | 95.50 | 96.— |
| Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. | 134.50 | 135.— |
| Kol. półn. po 100 zł. m. k. | 95.50 | 96.— |
| Kol. Lomb. wen. po 500 fr. | 134.— | 134.50 |
| Kol. Gloggn. za 100 zł. | 85.— | 86. — |
| Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k. | —.— | 95.— |
| Lloyda za 100 zł. | 88.50 | 89.— |

### 6. Losy.

| | | |
|---|---|---|
| Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. | 105 75 | 106 |
| Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k. | 103 25 | 103 50 |
| Pożycz. Tryc. po 100 zł. w. a. | 120.— | 121. — |
| Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. | 38.25 | 38.50 |

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Esterhazego po 40 zł. m. k. | 86.50 | 87. |
| Salma „ 40 „ „ | 40.— | 40.50 |
| Palfiego „ 40 „ „ | 37.50 | 38.— |
| Clarego „ 40 „ „ | 36.75 | 37.— |
| St. Genois „ 40 „ „ | 38.— | 38 50 |
| Windischgrätza 20 zł. „ | 23 50 | 24.— |
| Waldsteina 20 „ „ | 27.50 | 28 — |
| Keglevicha 10 „ „ | 14.50 | 15.— |

### Weksle.

(Na 3 miesiące.)

| | | |
|---|---|---|
| Amsterdam za 100 zł. hol. | —.— | 112.— |
| Augsburg za 100 zł. w. p.-n. | 111.75 | 112. — |
| Berlin za 100 tal. | —.— | —.— |
| Wrocław za 100 tal. | —.— | —.— |
| Frankfurt za 100 zł. w. p.-n | 112.25 | 112.25 |
| Genua za 100 lir. piem. | —.— | —.— |
| Hamburg za 100 M. B. | 98.50 | —.— |
| Lipsk za 100 tal. | —.— | —.— |
| Liwurna za 100 lir. tosk. | —.— | —.— |
| Londyn za 10 ft. szt | 130 50 | 130.60 |
| Lugdun za 100 fr. | —.— | —.— |
| Medyolan za 100 zł. w. a. | 51 80 | —.— |
| Marsylia za 100 fr. | —.— | —.— |
| Paryż za 100 fr. | 51.90 | 52 — |
| Praga za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |
| Tryest za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |
| Wenecya za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |

(31 dni po ukazaniu.)

| | | |
|---|---|---|
| Bukareszt za 100 piastr. wol 19 | | —.— |
| Konstantynopol za 100 piast. tur. | | —.— |
| Dyskonto weks. Bank. nar. | | 5% |
| Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ. | | 5% |

### Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Dukaty ces. men. | 6 zł. | 19 | c. |
| dtto. pełnej wagi | 6 „ | 19 | „ |
| Korona | 18 „ | — | „ |
| Półkorona | — „ | — | „ |
| Napoleondor | — „ | — | „ |
| Rosyjski impery. | — „ | — | „ |
| Kurs korony w c. k. kasach | 13 zł. | 50 | c. |

# KRONIKA.

Na fundusz katolickiego stowarzyszenia czeladzi we Lwowie ofiarowały JWW. Emilia z hr. Lewickich hrabina Baworowska 100 zł., a Zofia z Dulskich hrabina Komorowska 300 zł. w. a.

(Wyścigi konne) we Lwowie odbędą się w dniach 17. 19. i 21 b. m. jak zwykle na błoniach za rogatką janowską.

(Wiadomości z prowincyi. — Oberwanie chmury.) Na dniu 27. z. m. między 2gą i 4tą godziną z południa nawiedziła straszna burza z oberwaniem chmury i gradem okolicę Borszczowa w obwodzie czortkowskim i zrządziła bardzo wielkie szkody. Z gwałtownej ulewy powstała nagle powódź w dolinach, która uniosła kilka chat, pozrywała mosty i uszkodziła w Skale młyn i kilka budynków; a co największa zginęło w falach powodzi troje dzieci włościańskich z Borszczowa, jeden chłopak 9cioletni i dwie dziewcząt, jedna w wieku 12 druga 16 lat. Grad zaś uszkodził wielce ozime zasiewy w Borszczowie, Wolkowcach, Iwankowie, Gusztynku i w Cyganach.

(Wybuch wulkanu.) Dnia 9. maja jak donosi „Köln. Ztg.“ począł wulkan Kalta na wschodnim Mirdalsjökel na południowym wybrzeżu Islandyi wyrzucać gwałtownie ogień i zasypał całą okolicę aż do wysp Westmańskich popiołem, piaskiem i pomeksem. Jest to ten sam wulkan, który w r. 1755 tak potężnie wybuchał w czasie trzęsienia ziemi w Lizbonie. Ostatni jego wybuch był w roku 1825.

(Literatura broszurowa we Francyi.) Rozkupują bardzo broszurę pana Prevost Paradol pod tytułem „stare stronnictwa.“ Ta broszura jest tylko wstępem, rodzajem niby przedmowy, po niej przyjść ma cały szereg broszur, któremi członkowie opozycyi zastąpić chcą brak wolnomyślących dzienników. Już są zapowiedziane następujące: Ch. de Remusat „Stosunek między moralnością a polityką;“ E. de Guerle: „O rękojmiach osobistej wolności“. J. Lasteyrie będzie pisał: „O objętności w kwestyach politycznych“ a bezimienny autor „Wolność wyznania i teraźniejsze prawodawstwo.“ Dalej mają wyść: „O obojętności w kwestyach socyalnych“ J. Simona; „Wolności galikańskie w r. 1860“ Berryera; „Warunki wolności“ E. Labeulaye; „O wpływach centralizacyi“ przez O. Barrota; „Solidarność praw publicznych i prywatnych“ przez Pawła Andrat; „Kwestya oryentalna od r. 1859“ przez St. Marc. Girardin; „List do senatu“ przez O. de Baussonville; „Stosunki materyalne“ przez Hauriana; „Budżet Francyi“ Henryka Moreau; „Administracya francuska“ Leona Malson; „Pierwsze procesa prasy za czasów restauracyi“ przez Davergier d'Hauranne; „Prawa i obowiązki rad gminy“ Fryderyka Morin; „Studya nad stanem moralnym Francyi“ przez Barthelémy St. Hillaire; „Studya nad konstytucyą z roku 1852“ przez Leonce de Lavergne.

## Dodatek tygodniowy Nr. 24

*przy dzisiejszej Gazecie zawiera:*

1) Jerzy Ozieduszycki, Koniuszy Wielki koronny Starosta Żydaczowski — przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego.
Jerzy Dzieduszycki towarzyszy poselstwu do Stambułu. — Podróż. — Wjazd do stolicy z wystawną okazałością. — Ceremoniały w przyjęciu. — Pobyt poselstwa w Carogrodzie i powrót do Lwowa. — Wojna północna. Najazd Karola XII. — Jerzy w komisyi dla rozgraniczenia się do Turcyi. Łaski i dostojeństwa otrzymane. — Znaczenie godności wojskowych. — Czynności Jerzego w czasie wojny szwedzkiej i nowe zasługi.

2) Wychowanie publiczne. Stan szkół, nauk i uczniów w lwowskim okręgu administracyjnym w roku szkolnym 1858 i 1859.

3) Starostwo Sanockie. Dokument z r. 1402 i kilka lat poźniejszych. Wypis z metryk koronnych zawierający rewizyę Starostwa Sanockiego w roku 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego, starostę rogozińskiego. Wieś Tyrawa solna.

Główny Redaktor *M. Szczeniawa Sartyni.*

*Z c. k. galic. drukarni rządowej.*